

Dr hab. Iwona Dorota Czechowska prof. UŁ
Katedra Bankowości Centralnej
i Pośrednictwa Finansowego
Instytut Finansów
Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny
Uniwersytet Łódzki
dorota.czechowska@uni.lodz.pl

Łódź, dn.19.08.2023 r.

RECENZJA

Pracy doktorskiej **mgra Radosława Ciukaja**
w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie finanse

**pt. METODY RESTRUKTURYZACJI PORTFELA KREDYTÓW
O NISKIEJ JAKOŚCI W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ
W OKRESIE POKRYZYSOWYM**

napisanej pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. Ewy Miklaszewskiej
(Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie)
oraz promotora pomocniczego dra Krzysztofa Kila
(Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie)

Wprowadzenie

Recenzja została opracowana na podstawie Pisma Dyrektora Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie prof. dra hab. inż. Stanisława Popka, z dnia 21 czerwca 2023 r informującego o Decyzji Rady Dyscypliny Ekonomia i Finanse Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie podjętej na posiedzeniu w dniu 19 czerwca 2023 r. w sprawie podjęcia przeze mnie obowiązku oceny rozprawy doktorskiej magistra Radosława Ciukaja pod tytułem *Metody restrukturyzacji portfela kredytów o niskiej jakości w krajach Unii Europejskiej w okresie pokryzysowym*, napisanej pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. Ewy Miklaszewskiej i promotora pomocniczego dra Krzysztofa Kila. Przedmiotem recenzji będzie ocena wyżej wymienionej rozprawy oraz wskazanie, czy rozprawa doktorska spełnia wymogi określone w ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 r. (Dz.U. z 2017 poz. 1789 z późn. zm.) w związku z ustawą z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 poz. 1669 z późn. zm.) i czy uzasadnia dopuszczenie magistra Radosława Ciukaja do publicznej obrony.

Niniejsza recenzja zawiera następujące elementy:

- charakterystykę formalną pracy,
- ocenę znaczenia problematyki badawczej i oryginalności rozwiązania przedstawionego w rozprawie doktorskiej,
- ocenę zakresu wykorzystanej wiedzy oraz umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Charakterystyka formalna pracy

- Praca obejmuje 368 stron.
- Składa się z 7 rozdziałów, wstępu i zakończenia, bibliografii, wykazu rysunków, tabel, wykresów oraz aneksów.
- Załączone wykazy obiektów graficznych zawierają: 1 rysunek, 77 tabel, 23 wykresy, 4 aneksy.
- Spis wykorzystywanych źródeł (zawarty na 16 stronach), który wypełnia 285 pozycji literaturowych, 30 aktów prawnych, 10 źródeł internetowych.

Ocena znaczenia problematyki badawczej i oryginalności rozwiązania przedstawionego w rozprawie

Przedstawiona do merytorycznej oceny rozprawa stanowi studium analityczne poświęcone badaniu istotnego i aktualnego zagadnienia, którym są metody restrukturyzacji portfela kredytów o niskiej jakości wprowadzane, jako remedium na problemy dotyczące zarządzania ryzykiem kredytowym a pośrednio stabilizowania gospodarek i przeciwdziałania skutkom kryzysu. Problematyka metod restrukturyzacji portfela kredytów o niskiej jakości, znajdując się w centrum dyskursu w ramach współczesnej nauki o finansach, w perspektywie teorii zarządzania ryzykiem na rynkach finansowych, a zwłaszcza bankowych została zaakceptowana i wykorzystana przez środowisko ekonomistów. Restrukturyzacja portfela kredytowego jest uznana za teoretycznie opisane i empirycznie potwierdzone narzędzie, wpływające na podniesienie jakości portfela kredytowego a przez to na stabilność systemu finansowego a pośrednio na stabilizowanie gospodarki. Analiza mechanizmów i ocena skuteczności instrumentarium wykorzystywanego w ramach restrukturyzacji portfela kredytów o niskiej jakości budzi zainteresowanie i stanowi stosunkowo nowy obszar badawczy. Doktorant zgłębia powyższe zagadnienie w różnych perspektywach, odnosząc je do sektorów bankowych/banków wielu krajów europejskich i wielu stosowanych metod restrukturyzacji. Powyższe, kompleksowe zarówno teoretyczne jak i praktyczne podejście daje wrażenie bardzo bogatej egzemplifikacji badanego problemu i dlatego wydaje się niezwykle cenne. Stwierdzam, że mgr R. Ciukaj podjął problem badawczy w rozprawie, który jest: ważny, aktualny, trafny i społecznie użyteczny, a także relatywnie mało opisany w literaturze, co oznacza, że wybór tego obszaru badań oraz tematu jest merytorycznie uzasadniony. Temat uważam za oryginalny, posiadający wagę naukową i praktyczną, a uzasadnienie jego podjęcia właściwe. Niniejszą rozprawą Autor wypełnia istniejącą lukę badawczą w polskim piśmiennictwie ekonomicznym i finansowym w tym obszarze. Pomysł jest oryginalny i stanowi wartość dodaną w perspektywie metod zarządzania ryzykiem kredytowym.

**Ocena zakresu wykorzystanej wiedzy
oraz umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej**

1. Mając na uwadze zidentyfikowaną lukę badawczą i odwołując się do materializacji ryzyka kredytowego, która prowadzi do negatywnych konsekwencji dla aktywności gospodarczej Doktorant stawia **pytanie badawcze**:
Czy aktywne metody restrukturyzacji portfela kredytów o niskiej jakości w krajach Unii Europejskiej w okresie pokryzysowym, zastosowane na poziomie krajów i banków, były skuteczne?
2. Za punkt wyjścia rozważań podjętych w rozprawie Doktorant przyjmuje **cel główny**, który określa jako *ocenę wpływu wybranych metod restrukturyzacji portfela kredytów o niskiej jakości i intensywności ich zastosowania na zmiany wartości wskaźnika NPL w krajach Unii Europejskiej w okresie pokryzysowym*.
Główny cel pracy obejmuje istotny problem badawczy. W przypadku jego sformułowania wątpliwości budzi określenie *wybrane metody*, niemniej jednak Doktorant w dalszej części pracy wyjaśnia szczegółowo na czym polegały kryteria wyboru tych metod.
3. Ponadto Doktorant w ramach eksploracji problemu badawczego wyodrębnia stosunkowo dużo **celów szczegółowych**, tzn.
 - CS1. Wskazanie przyczyn i przebiegu globalnego kryzysu finansowego 2007–2009 oraz jego reperkusji dla jakości portfeli kredytowych europejskich sektorów bankowych.
 - CS2. Zdefiniowanie jakości portfela kredytowego w świetle analizy literatury przedmiotu oraz regulacji prawnych.
 - CS3. Identyfikacja czynników kształtujących jakość portfela kredytowego w świetle literatury przedmiotu w celu doboru zmiennych do modelu regresji danych panelowych oraz przeszkód w skutecznym rozwiązywaniu wysokiego poziomu kredytów zagrożonych.
 - CS4. Przegląd regulacji prawnych i działań nadzorczych w UE dotyczących jakości portfela kredytowego, podjętych w celu harmonizacji podejścia do kwestii wysokiego poziomu kredytów nieregularnych.
 - CS5. Charakterystyka zmian jakości portfela kredytowego wybranych europejskich sektorów bankowych w okresie pokryzysowym.
 - CS6. Identyfikacja i charakterystyka metod restrukturyzacji portfela kredytowego niskiej jakości zastosowanych w wybranych krajach UE w okresie pokryzysowym.
 - CS7. Konstrukcja autorskiego indeksu intensywności zastosowania działań restrukturyzacyjnych.
 - CS8. Ocena wpływu zastosowania metod restrukturyzacji portfela kredytowego niskiej jakości zastosowanych w wybranych krajach UE w okresie pokryzysowym z wykorzystaniem regresji danych panelowych.
 - CS9. Ocena zróżnicowania zmian jakości portfela kredytowego banków działających w wybranych krajach UE w okresie pokryzysowym.
 - CS10. Ocena wpływu zastosowania metod restrukturyzacji portfela kredytowego niskiej jakości na zmianę kształtowania się wskaźnika NPL w bankach działających

w wybranych krajach UE w okresie pokryzysowym z wykorzystaniem regresji danych panelowych.

Autor przedstawił wiarygodne, logiczne, wynikające z pracy argumenty, uzasadniające i potwierdzające realizację wszystkich celów badawczych założonych we wstępie.

4. Sprecyzowane prawidłowo oraz klarownie: cel główny, cele szczegółowe oraz pytanie badawcze opracowania pozwoliły na ekspozycję dwóch **hipotez głównych** i sześciu hipotez cząstkowych.

- *HG1. Metody restrukturyzacji portfela kredytowego o niskiej jakości zastosowane w krajach Unii Europejskiej w okresie pokryzysowym przyczyniły się do obniżenia wartości wskaźnika NPL w ich sektorach bankowych.*
- *HG2. Intensywność działań ukierunkowanych na redukcję wysokiego poziomu kredytów zagrożonych stanowiła istotną determinantę zmiany poziomu wskaźnika NPL.*

Sformułowanie głównych hipotez badawczych oceniam, jako poprawne oraz opisujące osiągnięcia i wyniki badań zawarte w rozprawie doktorskiej.

5. Dla weryfikacji empirycznej postawionych w ten sposób hipotez sformułowano precyzyjnie sześć **hipotez pomocniczych**, logicznie uporządkowanych, w których stwierdzono, że:

- *HP1. Kryzys finansowy 2007–2009 przyczynił się do pogorszenia jakości portfeli kredytowych europejskich sektorów bankowych.*
- *HP2. W latach 2010–2022 jakość portfeli kredytowych banków była determinowana głównie sytuacją w otoczeniu makroekonomicznym.*
- *HP3. W latach 2014–2020 nastąpił znaczny wzrost liczby regulacji oraz intensywności działań na szczeblu europejskim dotyczących ograniczania poziomu kredytów zagrożonych w europejskich sektorach bankowych.*
- *HP4. W latach 2010–2020 w europejskich sektorach bankowych można zaobserwować zdywersyfikowanie metod restrukturyzacji portfela kredytowego o niskiej jakości.*
- *HP5. Wdrożone w latach 2010–2022 metody restrukturyzacji portfela kredytowego o niskiej jakości stanowiły istotną determinantę zmiany jakości portfela kredytowego wybranych europejskich sektorów bankowych.*
- *HP6. Wdrożone w latach 2010–2022 metody restrukturyzacji portfela kredytowego o niskiej jakości stanowiły istotną determinantę zmiany jakości portfela kredytowego banków działających w wybranych krajach UE.*

Nie mam zastrzeżeń do sformułowania hipotez pomocniczych.

Autor przedstawił wiarygodne, logiczne, wynikające z pracy argumenty, uzasadniające i potwierdzające pozytywną weryfikację wszystkich hipotez badawczych (głównych i pomocniczych) założonych we wstępie. Szczegółowe, syntetyczne podsumowanie procesu badawczego oraz konkluzje dotyczące weryfikacji hipotez zostały zawarte w zakończeniu rozprawy.

6. Doktorant zastosował różne **metody badawcze** w dysertacji zarówno w części teoretycznej jak i empirycznej takie jak: krytyczne studia literatury krajowej i zagranicznej, analizę regulacji prawnych, raportów i sprawozdań w europejskich sektorach zagranicznych i poszczególnych bankach, studia przypadków, modelowanie ekonometryczne (model regresji danych panelowych). Wykorzystane metody badawcze zostały dopasowane do przyjętych celów i hipotez badawczych. Przyjęte założenia, sposób wykorzystania metod, sformułowane wnioski potwierdzają umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Oceniając metody badawcze zastosowane w recenzowanej pracy należy stwierdzić, że ich dobór jest adekwatny do postawionego celu i hipotez i odpowiada teoretyczno-empirycznemu charakterowi pracy. Proces badawczy, jego etapy oraz wykorzystanie modelowania ekonometrycznego, to znaczy dobór zmiennych do modelu, wnioski i ich interpretacja stanowią niewątpliwy atut recenzowanej pracy i zasługują na szczególne wyróżnienie.
7. Dobór i wykorzystanie **źródeł informacji**, zwłaszcza literatury przedmiotu oceniam pozytywnie. W rozprawie doktorskiej wykorzystano wiele źródeł, aktualnych i powiązanych z tematem, należących zarówno do literatury krajowej jak i zagranicznej, uznanych za kluczowe pozycje, opisujące zagadnienie ryzyka kredytowego i metody jego ograniczania, zwłaszcza metody restrukturyzacji portfela kredytowego, charakteryzującego się złą jakością.
8. Mgr Ciukaj sporządził rozprawę doktorską prawidłowo **pod względem formalnym**. Właściwie zastosował terminologię i wprowadził odpowiedni aparat pojęciowy, umiejętnie ilustrował tekst różnymi obiektami graficznymi, takimi jak: tabele, rysunki i wykresy. Warstwa erudycyjna poprawna. Widoczna konsekwencja w stylu cytowania.
9. **Struktura pracy** jest właściwa. Rozbudowana, spoista logicznie konstrukcja poszczególnych rozdziałów tworzy sekwencję, odpowiadającą głównej myśli przewodniej a także: celom, hipotezom i poszukiwaniom odpowiedzi na pytanie badawcze. Dysertacja jest spójna, o czym świadczą treści poszczególnych rozdziałów wykazujące duży związek z głównym tematem. Uzyskane i przedstawione wnioski są oparte na rzetelnych dowodach, wynikających z licznych odwołań do literatury krajowej i światowej oraz wielu studiów przypadków, a także ciekawej analizy prezentowanych danych statystycznych.
10. **W rozdziale pierwszym**, mającym charakter teoretyczny Autor rozpoczyna rozważania związane z tematem pracy od prezentacji ewolucji podejścia do ryzyka na rynku finansowym, następnie koncentrując się na ryzyku bankowym, jego typologii oraz regulacjach. Treść tego rozdziału ma charakter wyjaśniający i deskryptywny, stanowi interesujące wprowadzenie do kolejnej części pracy poświęconej problemom zarządzania ryzykiem kredytowym. Rozważania w tym rozdziale mają charakter porządkujący, są przedstawione z wykorzystaniem kwerendy, bogatych źródeł informacji. Walorem tego rozdziału są: liczne odwołania do dorobku literatury przedmiotu, zwłaszcza prac, które silnie wpłynęły na ukształtowanie obecnego stanu wiedzy, a także przedstawienie w formie tabelarycznej informacji skrupulatnie zebranych, opracowanych i skomentowanych.

11. **Rozdział drugi** o charakterze teoretycznym, z elementami empirii poświęcony został problematyce zarządzania ryzykiem kredytowym. Doktorant w tej części pracy koncentruje się obok warstwy definicyjnej na metodach pomiaru, modelowania i zarządzania ryzykiem kredytowym. Elementem łączącym ściśle tę część opracowania z głównym tematem pracy jest ukazanie wpływu kryzysu finansowego 2007–2009 na jakość portfeli kredytowych sektorów bankowych. Treści przedstawione w powyższym rozdziale mają charakter bardzo szczegółowy i sprawozdawczy. Zawierają, również dokonane przez Autora uwagi, refleksje i krytyczną ocenę, co wzbogaca materiał poznawczy opracowania.
12. Bardzo ciekawym elementem pracy jest **rozdział trzeci**, o charakterze teoretycznym, w którym zaprezentowano czynniki kształtujące jakość portfela kredytowego. W tym rozdziale Doktorant bardzo sumiennie i rzeczowo przedstawił aspekt definicyjny jakości portfela kredytowego, odnosząc się do regulacji unijnych oraz polskich. Szczególnie wartościowa jest druga część tego rozdziału, w której Autor wskazał na podstawie kwerendy literatury przedmiotu i badań czynniki wpływające na jakość portfela kredytowego. Ponadto dokonał bardzo interesującego podziału tych czynników nie tylko na te o charakterze makro i mikroekonomicznym, ale także uwzględnił kierunki wpływu tych czynników na zmianę NPL. Niewątpliwie wartościowym elementem tej pracy jest także zidentyfikowanie czynników utrudniających rozwiązywanie problemu zbyt wysokiego poziomu kredytów zagrożonych.
13. **Rozdział czwarty**, mający charakter teoretyczny, stanowi podbudowę teoretyczną dla rozdziałów empirycznych. Opisano w nim w sposób skrupulatny i wnikliwy regulacje prawne i działania nadzorcze w UE (Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Nadzoru Bankowego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego) dotyczące jakości portfela kredytowego. Treść tego rozdziału jest uzasadniona i ma związek z realizacją celów pracy.
14. W **rozdziale piątym**, mającym charakter teoretyczno-empiryczny zawarte są wyniki analizy statystycznej oraz ocena tempa zmian poziomu kredytów nieregularnych w europejskich sektorach bankowych w latach 2015–2020. Kolejnym elementem tej części pracy jest teoretyczna prezentacja metod restrukturyzacji portfela kredytów o niskiej wartości a następnie pogłębiona analiza studiów przypadków, odnosząca się do krajów UE, dokonana na podstawie publikacji naukowych, artykułów prasowych, raportów rządowych, raportów organów nadzorczych i raportów organizacji międzynarodowych. Badania *case-study* zawarte w tej części pracy zostały przeprowadzone w sposób uporządkowany i uzasadniony merytorycznie. Treści zawarte w niniejszym rozdziale stanowią interesujący, stosunkowo nowy głos w dyskusji na temat zarządzania ryzykiem kredytowym.
15. W **rozdziale szóstym i siódmym**, mającym charakter empiryczny przedstawiono wyniki badań panelowych, modelowania ekonometrycznego, oceniających wpływ czynników mikroekonomicznych i makroekonomicznych, a także oceniających wpływ metod restrukturyzacji portfela kredytowego o niskiej jakości na zmianę wartości wskaźnika NPL. Należy zwrócić uwagę, że analiza wyników badania panelowego została poprzedzona budową **autorskiego indeksu intensywności zastosowanych metod redukcji wysokiego poziomu kredytów zagrożonych** w badanych krajach.

Kompleksowa ocena wpływu zastosowania poszczególnych metod redukcji wysokiego poziomu kredytów zagrożonych na zmianę wartości NPL z wykorzystaniem m.in. autorskiego indeksu stanowi niewątpliwie wartościowy, innowacyjny, autorski wkład w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse.

16. Wskazanie istotnych zalet rozprawy

- Kompleksowość, właściwie zaprojektowanych i przeprowadzonych badań metod restrukturyzacji portfela kredytów o niskiej jakości, w krajach Unii Europejskiej w okresie pokryzysowym, w kontekście oceny wpływu metod restrukturyzacji, ich intensywności na zmiany wartości wskaźnika NPL, w nawiązaniu do światowej literatury przedmiotu i dokumentów źródłowych.
- Prezentację odpowiednio pogłębionych rozważań na temat zarządzania ryzykiem kredytowym w krajach Unii Europejskiej.
- Zidentyfikowanie i klarowne uzasadnienie zastosowania skrupulatnie przedstawionych metod restrukturyzacji portfela kredytów o niskiej jakości w krajach Unii Europejskiej w okresie pokryzysowym.
- Należycie udokumentowana bogatymi źródłami analiza studiów przypadków odnoszonych do działań restrukturyzacyjnych portfela kredytów o niskiej jakości i ich skutków podjętych w poszczególnych krajach Unii Europejskiej.
- Szczegółowa, graficzna prezentacja portfela kredytowego oraz wskaźników NPL w krajach Unii Europejskiej, z wykorzystaniem ciekawego podejścia, w ramach którego ukazano kraje o skrajnych wartościach.
- Bardzo dobrze opisany/uzasadniony kwerendą literatury przedmiotu dobór zmiennych do modelu regresji danych panelowych.
- Dokonanie, w nawiązaniu do badań empirycznych innych autorów, przy pomocy modelowania ekonometrycznego, oceny wpływu czynników mikro i makroekonomicznych, a także wpływu zastosowania poszczególnych metod restrukturyzacji portfela o niskiej jakości na zmianę wartości wskaźnika NPL, w sektorach bankowych wybranych krajów, jak i w bankach działających w tych krajach.
- Wykorzystanie w części empirycznej opracowania autorskiego indeksu, mierzącego intensywność zastosowania metod redukcji NPL w badanych krajach.
- Bardzo dobrze przygotowane zakończenie rozprawy, z klarownymi wnioskami, odnoszącymi się do realizacji procesu badawczego, realizacji celów i weryfikacji hipotez badawczych.

17. Wskazanie drobnych wad rozprawy

Słabszymi stronami recenzowanej rozprawy są:

- Wstęp, w którym brakuje określenia: zakresu terytorialnego, czasowego, źródła danych a także definicji kredytów zagrożonych NPL, którą Doktorant posługuje się w pracy.
- Brak podsumowań w poszczególnych rozdziałach.
- Brak w zakończeniu wniosków odnoszących się do polityki zarządzania metodami restrukturyzacji portfela kredytów o niskiej jakości w Polsce.

- Brak w zakończeniu wyrażonych *expressis verbis* rekomendacji, wynikających z własnych badań dla nadzorców systemu finansowego oraz bankowych decydentów.
- Pomimo starannego przygotowania pod względem edytorskim pojawiające się drobne błędy/usterki, takie jak:
 - Błędy redakcyjne np. „... zdeterminowana jest od wiedzy...” (s. 72),
 - Błędy gramatyczne np. „...banki jako podmiot ...”(s. 26),
 - Błędy techniczne, literówki np. „w literatura przedmiotu...” (s. 42).
 - Brak konsekwencji wobec zapisu COVID-19 np. s. 125, 176.
 - Błędy terminologiczne np. „...pobudzanie skłonności **ludzi...**” (s. 26) „...**słabe regulacje ...**” (s. 91).
 - Usterki interpunkcyjne, brak przecinków.
 - Brak zapisu kursywą wyrazów w obcym języku np. „...shadow banking...” (s. 46).
 - Niewłaściwy separator dziesiętny w tabeli nr 44, (s. 229)

Zarówno zakres wykorzystanej wiedzy jak i umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej przez mgra Radosława Ciukaja oceniam bardzo wysoko.

Konkluzja

Analiza przedłożonej do recenzji rozprawy doktorskiej daje podstawę do jednoznacznego stwierdzenia, że praca mgr Radosława Ciukaja spełnia wymagania stawiane rozprawom doktorskim, ponieważ: stanowi oryginalne rozwiązanie problemu badawczego, prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną Doktoranta w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie finanse, potwierdza umiejętność samodzielnego prowadzenia badań empirycznych, osiągnięcia założonych we wstępie celów i weryfikacji hipotez badawczych, na podstawie właściwego doboru literatury i innych źródeł informacji oraz zastosowania odpowiednio dobranych metod.

Biorąc pod uwagę całokształt dysertacji stwierdzam, że **spełnia w pełni wymogi stawiane rozprawom doktorskim** zawarte w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 poz. 1789).

Wysoko oceniam rozprawę mgra Radosława Ciukaja pt. *Metody restrukturyzacji portfela kredytów o niskiej jakości w krajach Unii Europejskiej w okresie pokryzysowym* i uznaje za spełniającą wymagania stawiane rozprawom doktorskim zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasługującą na wyróżnienie. Wnoszę o dopuszczenie mgra Radosława Ciukaja do dalszych czynności w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Wnoszę o dopuszczenie mgra Radosława Ciukaja do publicznej obrony.

Wnoszę o wyróżnienie rozprawy doktorskiej mgra Radosława Ciukaja,

Iwona Dorota Czechowska

